

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetéssel olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Aratáskor.

Aranykalászkától ékes a ronáság. A merre a szem ellát, gazdag áldás gyönyörködött. A határnak gyönyörű képe van, a gazdának biztató reménye. Ha csak a legkritikusabb időben nem jön vetéseinkre erős, buzát megaszaló meleg, a gazda verejtékét, gondját és fáradságát busásan megjutalmazza a hálás föld.

Ámbátor a jövőölgetésnek aligha van bizonytalanabb talaja, mint ebben. Már rendbe állottak a kaszások, hull az áldás, de még mindig nem vagyunk fölmentve az aggodásokról, mert egy negyed óra elég arra, hogy összeaszalódhasson a termés és olyan deralváció álljon be, hogy aki nem látta, talán el sem tudja hinni.

Epen az időjárásnak végtelen szeszélye és az az ingatag bázis, melyre mezőgazdaságunk és így az általános népjólét helyezkedik, — arra kell, hogy mindenkit késztesen, miként a mezőgazdálkodást tervszerűen ki kell vezetni mai egyoldalságából. Fájdalom, Magyarországon még mindig annyira őstermelő ország, hogy ha itt buza nem terem, az ország éheznek.

Ezt a tapasztalatot kínosan érzi az ország minden aratás előtt, akár a siker miatt könnyebb lélekzetvétel, akár a balsiker miatt nehéz aggodással folytatja az aratást. Hozzájárulnak egyéb tekintetek is.

Az orosz rónák, az amerikai kultura alá fogott szüzföldek óriási buzatermései, melyek a modern közlekedés révén olcsón, gyorsan a kenyérfogyasztó Európába szállítanak, melyek természetesen lenyomják a magyar buzát, mely még nem is oly régen Európának favoritált cikke volt, nagy hirben és becsületben állván. Fájdalom mm.-ként 10-12 frtos buzaár chiméra lesz s ha majd egykor mi összezavarodott fűrtökkel azt fogjuk elbeszélmi unokáinknak, hogy a 70-es években ilyen áron kelt a magyar buza, szerencse, ha nem Hány Jánost fognak bennünk találni. Nincs többé remény arra, hogy az amerikai nagy termelés mellett a buzánk a hetvenes évek árait elérje.

Mindez ismét az elé a kötelezettség elé állítja a magyar gazdát, hogy a belterjes, a racionális gazdálkodás útjára térjen és e mellett a textil és gyárriparnak kell nagyobb lendületet adni. Nem szabad, hogy Magyarország csupán nyersterményeket adó ország legyen, de a mi

a bércecs Kárpátok és Duna-Tisza folyó között megerem, ezeket föl is kell dolgoznunk.

Mindezeket pedig az aratás alkalmával újra elmondván, örömmel gondolunk arra, hogy e tanulságokat nem akut baj közben mondjuk el. — Mindenki boldog reménykedéssel gondol a szép hozamot ígérő aratásra. Most vígan zeng daltól a határ, kaszapengés között szól a magyar nóta és belátjuk mindannyian, hogy nincsen az ugynevezett szocializmusnak nagyobb orvossága, mint a jó termés. Jelek szerint nem is lesz a nyáron eset, hogy kaszás munkás félbehagyja a rendet, hanem vígan fog aratni, mert kezemunkája egész évre kenyeret szerez neki és családjának.

Az egyházpoltikai törvényeket folyó évi október hó 1-én lépteti életbe a kormány; a hivatalos lap már közölte ugyanis a miniszterelnöknek azon rendeletét, mely szerint a kormány az állami anyakönyvekről, a házassági jogról és a gyermekek vallásáról szóló törvényeket október elsejével lépteti életbe. Az ezen törvények végrehajtására vonatkozó miniszteri rendeletek szintén közzétették már.

Rohonyi Gyula beszámolója Cservenkán.

— Cservenkai tudósítónktól. —

A fogadás.

Rohonyi Gyula Péter-Pál napján tartotta beszámolóját Keresztúron és Veprovácon, onnét a késő délutáni órákban Cservenka felé vette útját. Elébe mentek a község intelligenciája közül többen, Sauer jegyző vezetése alatt. Az esti órákban érkezett meg szeretett képviselőnk községünkbe.

A község házában nagy nemzeti színű zászló hirdette a kedves vendég érkezését. A lakosok kíváncsian várták azt a férfit, ki a múlt időszakban községünket is képviselte az országgyűlésen.

A vacsora.

Este vacsora volt Sauer jegyző vendégszerető házában, melyen képviselőnkön s szolgabírókon kívül többen vettek részt. A társaság késő esti órákban oszlott szét.

A vendégek érkezése.

A vasárnap reggeli órákban érkeztek számosan a kormánypárt vezérferfiái közül a vidékről, valamint a választókerület székhelyéről, Hódáságról. A vendégek neveit itt mind felsorolni nem lehet, csak a párt elnökének, Trischlernek eljövételét említem. A község házában fogadták a vendégeket, hol a vezető férfiak barátságos szót váltottak a község elöljáróival s hivatalnokai.

Az isteni tisztelet.

Ősi német szokás Cservenkán, hogy a nép jó része annak idején a templomba megy s meghallgatja az irás szavait s az ezekhez fűzött egyházi beszédet. Ezt fontos ok nélkül világért se mulasztaná el. Nem is óhajtott senki. Sőt maga képviselőnk is hódolt ezen szokásnak s úgy ő, mint a bács-szerémi ág. hitv. ev. ker. esperesség felügyelője, a főszolgabíró s a többi vendégek a jegyzővel és községi elöljárósággal a templomba vonultak, hogy meghallgassák az ünnepi szent lelkét s az egyházi beszédet s így részt vegyenek az isteni tiszteleten.

A beszámoló.

A cservenkai platófaktól árnyékolt sétatérén volt a beszámoló nagyközönség jelenlétében.

A beszéd gyorsiról feljegyzés szerint így szól: Igéretet tettem annak idején választóimnak, hogy mihelyt elfoglaltságom s időm engedi, meglátogatom őket. Az ígért szentsége vezérel első sorban ide, hogy kimutassam hűségemet, tántoríthatatlanságomat és egységemet. Vezet a hála, hogy köszönetet mondjak választóimnak azon törbetlen bizalomért, melyet belém helyeztek. Vezérel választóimnak színről-színre való látása utáni vágy, hogy megbizonyosodjam magam is azon nép szeretetteljes vonzalmáról, mely engem bizott meg az országgyűlésen való képviselődéssel. Örömmel ragadom meg egyszermind ezen alkalmat, hogy belső meleg köszönetet mondjak azon tiszteletért s bizalomért, melyet irántam tanúsítottak.

A párt, melyhez tartozom, már maga megmutatta egész működésével, hogy egyedül a haza javát akarja. Élén kezdettől fogva oly erélyes férfiak állottak, kik Európa elismerését, egyuttal irigylését vívták ki maguknak. A nép szerette őket, a sajtó dicsőítette. És méltán. Alkotásaik a legnagyobb államférfiakéval kiállják a versenyt. S ezek a férfiak, mikor a népszerűség tetőfokán állottak a nélkül, hogy nagy alkotásukat egészen bevégezhették volna, külső körülmények, de belső lényeges okok miatt kénytelenek voltak lemondásukat öfelségénél, szeretett királyunknál benyújtani. Mint férfiak jártak el, midőn látva, hogy a korona bizalmát nem bírják, lemondásukat beadták. Megrendítő csapásként hatott ezen lépés híre a pártra. Még megrendítőbb csapásként az, hogy a korona a lemondást elfogadta. Azt hittük, hogy az egész politikai rendszer meg fog változni. Nagy örömtünkre csalódtunk. A király újra a szabadelvű pártra fordította figyelmét s annak vezérferfiait bizta meg a kormányalakítással. Ez mutatja, hogy a legtöbb bizalom e párt mellett van, hogy a korona e pártot tartotta továbbra is jónak az ország ügyei vezetésével való megbízásra. A lelépett férfiak helyébe mások jöttek, nem kevesebb ambícióval és tetterővel. Ujult erővel, új készültséggel fogtak munkához. S ime már is válság fenyegette a pártot és kormányt. Ertem a Kálnoky-Bánffy ügyet. Egyiknek vagy másiknak menni kellett. A korona Bánffy tartotta meg s Kálnoky elbocsátotta. Pártunk dicsőséggel emelkedett ki a heves összeltközésből. A megsértett miniszterelnök elégtételt kapott. Magyarország önállóság, függetlensége és alkotmánya csorbát nem szenvedett.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Bánkedőnek.

Zokogsz reményid sírhalmán . . . zokogj csak —

Igaz halott, a mit elföldelél;

Nem támad az föl, — a feltámadásról

A balga hit akármít is beszél.

Szűfjostlatja enyészet durva karja,

Mint zord idő a vénkedt várfalat; —

Csak hogy — min elsrathatnád keserced —

Szép álmaidnak romja sem marad.

A nőkről.

Ne higgy a nő mosolygó szép szemének,

Szerelméért ne törd, ne zúzd magad;

Addig szeret, míg szived összetöpi, —

S aztán? . . . szemed közé kacag.

Latinovits Stanci.

KERESZTÜL-KASUL EURÓPÁN.

Utí rajzok.

Ira Passe-partout.

(Folytatás.)

XV.

— Strassburg, Avricourt. —

A délnémet városok életvilágának egyformasága nem képes hosszabb időre lebilineselni, pedig ajánló leveleink

megnyitották előttünk a „társaság“ elfogadó termeit és a színházak ellen sem lehetett komoly kifogásunk. Mindez azonban oly egyhangú, oly „hausbacken“ (ezt a német jól ismeri), hogy a turista, ki ugyszólván elfáult a köznap élet iránt s mindig újabb meg újabb izalmakat s változatosságot keres, csakhamar bucsút mond eme filiszter világnak és tovább iramodik, mint a méh vagy lepke, derültebb ég alá, üdőbb s virágzóbb helyekre.

Ily hangulatban határoztuk el magunkat, hogy erre a bójtre csak Páris nyujthat föltámadást.

Azért annak módjára, mint Brüsszelből, most Stuttgartból is rengeteg vargabetűt esavarintottunk nyugat felé s egyhuzamban megtettük az utat Kehl-ig a Rajnára, mely Strassburg átellenében fekszik.

Az erődítvények, bástyák, sáncok, vaspáncél-tornyok, melyek itt a Rajna mindket partján elterülnek s több száz löressel s ágyutörökkel ásitának mindenfelé, már a távollból figyelmessé teszik az utast, hogy oly területre lépett, mely nagy nemzetek versengésének tárgya s melyet tényleges birtokosa a szomszédoktól nagyon is félt, talán a saját alattalától is.

Amióta a németek elfoglalták a Rajnát Elzász-Lotharingiával, azóta nem szűntek meg Kehl erődítvényeit egyre szaporítani s megszilárdítani úgy, hogy szakértők állítása szerint az egész német birodalomban Metz erősségén kívül, mely szintén erre a franciáktól elfoglalt területre esik, nincs oly jól felszerelt erőd, mint a kehl-strassburgi. Amint tény az is, hogy eme terület egyes pontjainak megerősítésére két annyit költött husz év alatt a német hadügyi kormány, mint a birodalom többi részére összesen; és annyi katonát s rendőrt tart itt, hogy minden öt lélekre, nőket s gyermekeket beszámítva, egy-egy teljesen felszerelt s begyakorolt porosz hadfi jut.

De csendes is ám Elzászban minden!

Igy jutottunk el Strassburgba, melynek dómja (Münster) már távolról hívólag intgetett felénk.

Mily élénkség az utcákon s tereken. Pedig e város

lakosságának száma körülbelül tizezerrel csekélyebb, mint Stuttgarté.

A felső rajnai síkság közepén, a Vosges (Vogezek) hegyláncnak amaz átjárójánál fekszik, mely Nancy felé megnyitja az utat Franciaországba. E kedvező fekvésénél fogva már régen a rajnai utak középpontja volt, melyben Franciaország kereskedelme s forgalma a kelet felé összpontosult.

A poroszok 1870-ben nagy kárt tettek benne, még a dómot sem kímélték ostromágyúikkal; minthogy pedig akkor győzedelmes hadaikkal már Páris alatt állottak, ahol és egybeült találkoztak ugyan elkeseredett, de az elért sikert többé meg nem hiúsítható ellentállással, ez okból számos katonai tekintély céltalannak mondja Strassburg ostromlását és fölöslegesnek a benne okozott pusztítást.

Azt azonban meg kell adni, hogy azóta nemcsak ezt magát hozták helyre, hanem minden módon azon vannak, hogy Strassburgot Elzász-Lotharingiával egyetemben fölvirágoztassák, egyben teljesen poroszszá tegyék. Igaz is, hogy a kereskedelem s ipar folyton emelkedik; diszmu-áru-, bőr-, kelmefestő-, dohány- s sörgyáriai tetelesen megsaporodtak, a libamáj-pástétom s kolbász készítés igen nagy lendületet vett s általában a forgalom óriási méreteket öltött.

Ámde ennek a hasznát nem igen látja a benszült lakosság, hanem a bevándorolt s többnyire porosz elemek, melyeket a kormány minden lehető kedvezményekkel részesít; ezért azután az óslakok nem képesek velük a versenyt fentartani és vagy Franciaországba kénytelenek kivándorolni vagy elszegényedve, azok számát szaporítják, akik a francia uralom visszatértét áhitozzák.

A gazda s földmivelő nép sem igen barátkozott meg az új állapotokkal. Terményeinek értékesítésével Franciaországra van utalva; szokásai megegyeznek a határszéli francia lakosságéval, melylyel egykor politikailag is egy volt. A bevándorlottak a Rajnán túlról kedvezményes tarifákkal behozott terményekkel lenomják az idevaló termékek árát. A hatóságok alkalmazottjai is inkább huznak a velük együtt bevándorolt elemekhez, úgy hivatalo-

A Nikolits-Eremits-féle ismeretes ügyben a szegedi kir. ítéletábra a zombori kir. törvényszék ítéletét jóváhagyta.

Bács-Bodrogh vármegye árvizkárosultjai javára adakozók nevei. (Folytatás.) Pacsér község mint erkölcsi testület 10 frt, Uj-Verbász község gyűjtése 92 frt 45 kr, Doroszló község gyűjtése 16 frt 28 kr, Uj-Soóvé község gyűjtése (a község mint erkölcsi testület 15 frt, lakosságtól 6 frt 50 kr) 21 frt 50 kr, Schlagger Gyula polgármester gyűjtése (adakoztak: Schlagger Gyula 3 frt, Vukicsévi Péter 1 frt, Valtér 1 frt, Gyurisits György 1 frt, Gergurov Milán 1 frt, Dekker Pál 1 frt, Sztolits Máttyás 50 kr, Zombor-esevits György 1 frt, Nikolits Kornél 50 kr, Bugarszky Miklós 1 frt, Poeskay Sándor 50 kr, Radoszavlyevits T. 1 frt, Thurszky Jenő 1 frt, Szabó László 1 frt, Bittermann Nándor 1 frt, Moits Sándor 50 kr, Bikár Vazul 50 kr, Szabó Sándor 50 kr, Szojits 50 kr, Duchon Béla 1 frt, Mattarits 50 kr, dr. Matzitz Pál 1 frt, Falcone Lőrinc 1 frt, Heindlhofer Róbert 1 frt, Fejér Gyula 3 frt, dr. Grüner Samu 3 frt, Husvéth István 1 frt, Auth György 50 kr, Gertinger 2 frt, dr. Spitzer Mór 5 frt, ifj. Bosnyák József 20 kr, Thum Vince 50 kr, Ehrlich Nándor 20 kr, Leovits György 20 kr, Andráska 20 kr, Ambrózovits Gyula 1 frt, Vuits A. Miklós 1 frt, Lang Flórián 1 frt, Koczkár Zs. 3 frt) 43 frt 80 kr, Bács-almási takarékpénztár részvénytársaság 20 frt, Petrovác község gyűjtése 52 frt, Bajsa község gyűjtése 30 frt 89 kr, Cservenka község gyűjtése 93 frt 96 kr, Zombor város tanácsa 100 frt, M. k. belügyminisztérium (Passy Cornet Adél zeneakadémiai tanárnő által rendezett hangverseny tiszta jövedelmeként befolyt) 59 frt, Ribiczey Aladár (Titelen rendezett tavaszi mulatságból befolyt) 244 frt, Gákova község gyűjtése 31 frt, Kucura község mint erkölcsi testület 30 frt, dr. Vojnits István főispán 50 frt, Rigyea község gyűjtése 6 frt, Kula község gyűjtése 76 frt 65 kr, F.-Szt.-Iván község gyűjtése 5 frt, Báthmonostor község gyűjtése 25 frt 09 kr, Baloghné Földy Ilona gyűjtése 13 frt 07 kr, Uj-Futtak község gyűjtése 10 frt 40 kr, Dautova község gyűjtése 8 frt 05 kr, Wekerlefalva község gyűjtése 11 frt 67 kr, Monostorszegi község gyűjtése 64 frt 45 kr. Összesen 1115 frt 26 kr. Ehhez a multkor közzétett 10,349 frt 97 kr, a gyűjtés eddigi fősszege 11,465 frt 23 kr.

Képviselőválasztók névjegyzéke. Az 1876. XVIII. t. c. 2. §-a alapján Zombor sz. kir. város központi választmánya részéről közhírré tétetik, miszerint Zombor sz. kir. város országgyűlési képviselőválasztóinak az 1896. évre érvényes birandó ideiglenes névjegyzéke a város háza tanácstermében f. évi július hó 5-től július 25-ig közszemlélre ki fog tétetni és ellene az 1874. évi XXVIII. t. c. 44. §-a értelmében netán beérkező fellezólások ugyanott f. évi július hó 16-tól 25-ig szintén közszemlélre kitétetvén, reájuk vonatkozó észrevételek ugyanezen idő alatt szintén a központi választmányhoz címezve benyújthatók. Az ezen határidők alatt netán benyújtott fellezólások és észrevételek felett a központi választmány által hozandó határozatok folyó évi szeptember 20-tól 30-ig ugyancsak a város háza nagytermében fognak közszemlélre kitétetni és ellenük felebezések ugyanezen idő alatt a központi választmányhoz lesznek benyújthatók.

Az árvapénztár állapota. Zombor sz. kir. város közigazgatási bizottságának e hó 3-án tartott ülésében olvastak föl a városi árvapénztárnak folyó évi II. negyedbeli állapotáról szóló elnöki jelentését. E szerint a jun. 30-án volt az árvapénztárban készpénz: 7665 frt 93 kr, kötvényekben 101,481 frt 49 kr, értékpapirokban 124,588 frt 9 kr, összesen 233,735 frt 51 kr.

Börszáritó telep. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1893. évi május hó 30-án 127. közgy. sz. alatt kelt határozata alapján ezennel közhírré tétetik, miszerint a város közönsége a közbiztonsági bizottság részéről a városi árvapénztárban készpénz: 7665 frt 93 kr, kötvényekben 101,481 frt 49 kr, értékpapirokban 124,588 frt 9 kr, összesen 233,735 frt 51 kr.

Ezredünknek Budapesten állomásozó két zászlóalj kedden a pilis-csabai táborba voutt ki. Ugyanitt említjük meg, hogy a Zomborban állomásozó harmadik zászlóalj jövő hó 9-ike körül távozik el véglegesen városunkból. Helyébe jön a Budapesten állomásozó második zászlóalj.

A város szénája. A városnak 7000 adag szénára lesz szüksége s ezt árlejtés útján fogja beszerezni. Az árlejtés napja jul. 19.

Életmentő. Mult hó 29-én délután az Almás községhez tartozó Sóstó vizében fűrdő Csauscher Péter szabó-segéd, özvegy anyjának egyetlen gyermeke, hirtelen elmerült a víz alá; mikor már harmad izben vetette fel a viz, a parton álló Petrics János mészáros-segéd látva a beállható szerencsetlenséget, rettenthetlen bátorsággal s vakmerő önfeláldozással rubástól a vízbe ugrott s az élet-halállal küzdött elkapva, szerencsésen partra hozta, visszaadva az életnek s özvegy szegény édes anyjának. — A kinnlevő fűrdő-közönség megéljenzte a bátor életmentőt.

Vizbefult gyermek. Egy 8 éves leányka, Pantelinacz Száva zombori zsárkóvac szállási parasztnak Czvéta nevű gyermeke, e hó 2-án az u. n. barában fűrdőt gyermekétársával és fűrdés közben belefult a vízbe. A körülötte lubickoló nebulók között nagy lett a rémtünet a kis Czvéta esete miatt, hanem azért tovább is eljárnak fürdeni a pocsolyás barában.

Vizbe fult. Gasparits István, 14 éves parasztyerek, dacára annak, hogy nem tudott uszni, lovakat usztatott szerdán délután a csatorna melletti mosztongában. Akik körülötte voltak, egyszerre csak a holttestét látták uszni. Hirtelen érte őt a halál.

Gyászhir. Dr. Hermann Adolf bács-almási köztisztvisletben álló ügyvéd édes atyja, Hermann Lipót mult hó 29-én rövid szenvedés után elhalt. — Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Das mach die liebe. O-Becsén a Vadászkiirt szálloda csinos kaszírnoje szerelmi bubánatában a Tiszába ugrott. Tettét azonban észrevették s még idejekorán megmentették a haláltól.

Öngyilkos huszár. Lugosi István, az O-Becsén elhelyezett huszárszázad egyik hőmzedővásárhelyi illetőségű közembere a napokban öngyilkossá lett. Szolgálati fegyverével oltotta ki életét még eddig ismeretlen okból. Temetése katonai pompával ment végbe.

Talált hulla. Ujvidéken Popovits testvérek könyvkereskedésében volt alkalmazva Büchler János budapesti illetőségű kereskedősegéd. A fiatal ember rossz társaságba keveredvén, az ellülés útjára került. Főnökeinek atyai intelmelt végre szívére vette s elbocsátását kérte, hogy Budapestre mehessen s ott a szülői házban rendes életmódot kezdessen. A főnök megadta az elbocsátást s a fiatal ember mintegy egy hónappal ezeltől tényleg ki is lépett az üzletből. A napokban a péterváradai rendőrség a kamenicai részen eső sáncokban egy már teljesen feloszlott hullát talált, koponyáján lösebbel. A hullán talált ruházatokból s ennek zsebében volt jegyzőkönyvből agnoszkálták azután, hogy a hulla a szerencsétlen Büchler János, ki valószínűleg öngyilkossággal vetett véget életének.

Iskolai értesítők.

A lapunk szerkesztőségéhez eddig beérkezett iskolai értesítőket a következőkben ismertetjük:

A zombori állami főgymnasium XXIII. évi értesítőjé tette ez idén közzé az intézet igazgatója, Gerevich Gusztáv. Az értesítő milleniumi jelzővel van ellátva s sokkal tartalmasabb, mint az eddigiek. Egy miniszteri rendelet ugyanis azt rendelte el, hogy a középiskolák ez évben tartalmasabb, az egész intézet multjára kiterjedő kiállítás állítsanak össze; ezen értesítő a milleniumi kiállítás tanügyi osztályában ki lesznek állítva, hogy így világot vessenek az ország tanügyi helyzetének multjára és jelenére. A zombori főgymnasium nagy gondnal összeállított értesítője 136 oldalra terjed, bár „az intézet története“ c. munka — a mely mintegy 9 ívre fog terjedni — az idő rövidsége miatt már nem jelenhet meg ezen füzet keretében. Ez a munka, mint az értesítő kiegészítő és első része, később fog egy külön füzetben megjelenni. Az értesítő tartalma a következő:

I. Az intézet története. 1871—1894. Irta Jeszenszky Dezső. (Később fog megjelenni.) Zsvikovits Döme. (1834—1894.) Zsuffa Vince. (1850—1895.) 2. A lefolyt év története. 3. Fontosabb rendeletek és átiratok.

II. Az intézet jelen állapota. 1. Személyzet. 2. Tanítás. 3. Fegyelm. 4. Testi nevelés. 5. Iskolai ünnepek. 6. Kimutatás a tanulókról. 7. Egyesületi élet. 8. Segélyezési ügy. 9. Az intézet épülete. 10. Az intézet vagyoni állapota. 11. Felszerelés.

III. Az 1895—96-ik tanévről vonatkozó figyelemzetés. Függelék. A változott tankönyvek jegyzéke.

Az intézet tanári kara az igazgatóval és a hitoktatókkal együtt 24 tagból áll, akik közül legtöbben igen szép irodalmi munkásságot is fejtettek ki. Az intézetbe az év elején összesen 318 tanuló iratkozott be, akik közül vizsgálatot tett 302 tanuló. Minden tantárgyból jeles eredménnyel 14, jó eredménnyel 49 és elégséges eredménnyel 181 tanuló végezte be az évet; javító vizsgálatra, illetve osztályismétlésre összesen 58 tanuló utasított. Érettségi vizsgálatot 12 tanuló tett, kik közül egy 3 hónap mulva teendő pótvizsgálatra utasított.

CSARNOK.

Aggteleányok klubja.

Levél Jolánához:

— Hallja csak Jolánka, a mi egylettünk történetét.

— Kisasszony, ha így folytatja, kénytelen leszek az igazgatónőnel panaszt emelni! — szolt és nyugodtan kiment a tanteremből.

Böske lángvörös arecal állott ott s bármennyire röstellem, bevallom mégis, úgy történt a dolog, hogy Böske kisasszony nem épen ifju hölgyhöz illő grimaszt vágott Werner tanár után.

Alig hogy az kitétte a lábát, Böske visszafajított kénynevei kitértek. S a ki fiatal lányt iskolában sirni nem látott, az nem tudja mi a sirás.

Társnői részvétlenül vigasztalták Böskeit.

Oh, a kiállhatatlan — mondá ő zokogva s nékem ez az ember tetszett! Hisz ez valóságos... hogy is mondjam, no, igazi német tanár! — végzi be Böske kisasszony mély megvetés hangján.

Megtörtülte szemeit és harsányan kiáltotta:

Társnőim, kik nem szándékoznak férjhez menni, tartsatok velem: alakítsunk együletet, a hajadonok együletét.

A misst, egy rég tanító angolnyelv tanárnőjét, bevalasztották kor-és diszelnőknök s ő ezen tisztségre nem kevéssé volt büszke.

Ida lett az alelnök, Böske a jegyző, Mariska és Márta voltak a tagok.

A miss lendülettel beszédben azt proponálta, hogy nevezzék az egyület Erzsébet-egyletnek, Anglia hasonnevű királynője után, ki tudvalegőleg nem ment újra férjhez.

Az indítvány elfogadtatott.

E naptól kezdve minden szerdán összejött az Erzsébet-egylet öt tagja s tanácsokztak egyről-másról. Ida fölvetette a kérdést, hogy milyen kolostorba menjen? Legjobb lesz a szürke testvérekhez, mert azt mondják, hogy a szürke szín hozzá igen jól illik.

Mariska kisedővönő lesz, a gyermek-nevelésnek szenteli magát. Böskenek még kételyei vannak ez iránt, mert azt jegyzi meg, hogy Mariska még maga is rázorult a nevelésre. A gyűlések meglehetősen élénkek, a tagok össze is zördülnek néha, de azért, mikor a busvétii szünidőkre ki-ki hazautazott, mint a legjobb barát nő váltak el, kísérte a miss jó tanácsaitól, hogy ne hagyják elhatározásukat megintatni.

Két hét letelte után Ida kivételével, vissza is tértek az intézetbe.

Szerdán összehívta a miss az Erzsébet-egylet tagjait a rendes titkos ülésre s az ő megnyitó beszéde után Böske elpirulva s kissé akadozva felszólal:

— Kedves miss... Diszelnök! Tisztelt diszelnök! Legnagyobb öröm, azaz sajnálatomra be kell jelentenem, hogy az együletből kilépek.

— Ön... ki... lép? S miért?

— Kilépek kérem, mert otthon a Guszti, azaz, hogy a mama, vagyis a Guszti, tetszik tudni a couisium — megkért...

— Nos és ön?

— Hát kérem, mert otthon megígértem neki, hogy hozzá megyek, ha a kinevezést megkapja.

— S mit keres ön akkor itt?

— Kérem tisztelt diszelnök, a nővérem esküvője csak júliusban lesz s a mama, vagyis nem akarja hogy én addig otthon lábatlankodjak, mint mondja. Én most a Guszti beleegyezésével itt maradok a vizsgálatokig.

Hallatlan, hallatlan! — kiált a miss.

— Böske kisasszony, ön megszűnt az egyület tagja lenni, távozzék az egyület helyiségeiből.

— Rögtön kedves miss, de Idától levél érkezett, melyben megkér, hogy tartalmát tudassam az egyület tagjaival.

— Halljuk! Halljuk!

— Ezt írta Ida:

Kedves Böske! Öszintén sajnállak, hogy újból vissza kell térned az intézetbe, szerencséd, hogy nem hosszú időre. Engem ugyan nem lát többé az iskola, menyasszony vagyok. Hisz meséltem már neked a szomszéd-birtokosról, Hontí Gézáról. Nagyon hercig ember. Hát hogy-hogysem, Géza husvétkor bevallotta, hogy szeret: erre persze én mindjárt tudtam, hogy én is már rég szeretem őt, a vallomás követte az eljegyzés s egy hónap mulva lesz a lakodalmom. Az Erzsébet-egyletbelieknek tanácsolom, hogy kövessék példámot.

Eljegyzés, háromszori hirdetés, esküvő. Ez a legbiztosabb szer, megszabadulni Werner úrtól, meg a misstől.

— Mit, megszabadulni a misstől? Oh ez hátatlan! — kiált föl a miss. Így csak mi ketten maradunk?

— Nem, ez lehetetlen — mondja Márta, ki már amugy is unta a dolgot. Ily kevés taggal nem állhat föl az egyület, közös akarattal fölözlatjuk. S föl is osztott az egyület, tagjainak nagy megelégedésére; csupán ő. Anglia ment ki sértődve a teremből, megvetéssel nézve végig az Erzsébet-egylet inkonzekvens tagjait. Kedves Jolánka, azért irtam meg e sorokban magának a mi klubunk történetét, mert azt hallottam, hogy maga is tagja egy ilyen aggleányok klubjának, de nemcsak maga, hanem az Irenke druzám is. Lépjének ki, ugysem képesek a fogadalmukat megtartani; én ezt tapasztalatból mondom s higye meg, mihelyt eljön ő s újra kedvesen fog sutogni az örök szerelemről, maga is be fogja látni, milyen balga volt. Irenke druzámát és magát eszokolja

Irenke.

Közgazdaság.

István gazda tanácsai julius hóra.

A szántóföldön itt az aratás ideje. A gabona vágásánál óvatossá legyünk; akkor kell vágni, mikor se nem éretlen, se nem túlérett. Ha éretlenül vágjuk, szorult szemű lesz, ha túléretten vágjuk, nem lesz olyan szép színű, aztán munkaközben sok szem ki is pereg. Mag-nak jobb a tökéletesen vagy túlérett gabonát hagyni; ezért a jó gazda aratáskor gondol erre és a gabonának egy szép részecskéjét meghagyja magának s azt később aratja és külön eszéli ki.

A felszabadult tarlót sokfelé legegőnek hagyják. Mások aratás után mindjárt a jövő évi termésre gondolva, a tarlót, mig nyirkos, azonnal felszántják. A legeltetett tarlóföld örök életében gyomos lesz és azt nem lehet jól megmunkálni. Az azonnal feltört tarlón az elhullott gyom és növénymaradványok alászántva kikelnek s ha kikeltek, mielőtt újra magot hoznának, mélyen leszántva teljesen elpusztulnak. Aztán ez a két szántás olyan jó porbanyó állapotba hozza a földet, hogy a jövő év tavaszán öröm bele vetni. Némely vidéken, ahol tudniillik a tarló elég nedves és esősre van kilitás, lehet a tarlóba tarló-répát, vagy takarmánynak való csalamadét, pohánkát vetni. Ez egy kicsit meghuzza a földet, de ahol van elég trágya, hasznos a tarlónövények termelése.

A tengerit, takarmány és cukorrépa e hónapban szorgalmasan kapálni és fölözgetni kell.

Az igás állatra nagy gondunk legyen, mert e hónapban sokat dolgozik. Ne csak legeltessük, mert akkor kevés ideje van a pihenésre, hanem olyan takarmányt adjunk neki, amelyiktől hamar jól lakik.

A réten a kaszálást és szénakészítést folytatjuk. Vetni lehet bükkönnyt, csalamadét, pohánkát és kölest takarmánynak.

A fáiskolában alvó szemzéseket kell csinálni. A fácskák kapálását, tisztogatását és szárazságban az öntözést ne mulasszuk el.

A szőlőben kötözés, fattyazás, gyomirtás, kapálás a teendő.

A méhesben a rajzásnak véget kell vetni; mert azok a késői rajok, melyek most jönnek elő, télíg már nem tudnak maguknak elegendő mézet gyűjteni. E hónapban nem igen lévő virág, mig a tisztos fit és egyéb tarlónövény nem virágozik, megcsik, hogy etetni kell a méheket. E hónapban épen a virág és eleség hiányában egyik-másik kaptár rablásra adja magát; de ezt meg kell akadályozni az által, hogy a röpülő-lyukakat megszikütjük; a megszikütött lyukon egyes méh kijöhet, de az egész család nem jön ki.

Rombay Dezső.

Felolós szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1131. sz. 1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság részéről ezennel közbirre tétetik, hogy Dautova község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a alapján 1896. évi január hó 1-től 1901. évi december hó 31-ig bezárólag, vagyis 6 egymást követő évre **folyó évi július hó 21-én délután 3 órakor** Dautova községhez tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe adatni fog. Kikiáltási ár egy évre 15 frt. Az árverési feltételek a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt az árverés napjáig betekintheők.

Tíz forint bántépénzzel ellátott zárt ajánlatok az árverést megelőző nap esti 6 óráig elfogadhatók.

Dautován, 1895. évi június hó 26-án.

2-1 **Az elöljáróság.**

Alkalmazást nyer.

Egy, a jegyzői teendőkhöz jártas fiatal ember községi jegyzői irodában azonnal alkalmazást nyer. Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

1225. szám.

kig. 1895.

Árverési hirdetmény.

Az 1883. évi 20. t. c. 3. §-a értelmében ezennel közbirre tétetik, hogy Bács-Madaras község határában lévő azon területeken gyakorolható vadászati jog, mely az idézett t. cikkben kitett kivételek közé nem esik, nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek folyó évi augusztus hó 15-étől számított hat egymást követő évre bérbe fog adni, melyre névze az árverés **folyó évi július hó 21-én délután 4 órára** tüzetik ki.

Az árverési feltételek a községjegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Bács-Madarason, 1895. évi június hó 20-án.

Allaga Pál, **Borits János,**
jegyző. 3-1 bír.

1074. szám.

kig. 1895.

Árverési hirdetmény.

Titel község alulírott elöljárósága részéről ezennel közbirre tétetik, hogy az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a alapján Titel községnek kizárólag a községi határ területén levő határbeli közbirtokosok és a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog 1895. évi augusztus hó 1-től 1901. évi július hó végéig terjedő 6 évi időtartamra **1895. évi július hó 21-én d. u. 3 órakor** Titel községhez tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adni.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban a jegyzői irodában betekintheők.

Kelt Titelen, 1895. évi július hó 1-én.

Vracsarics Gerő, **Rácz Endre,**
jegyző. 2-1 bír.

Hirdetmény.

Van szerencsém Zombor és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, miszerint az eddig **Raichl János** néven fennállott jóhírű **vaskereskedésben** raktáron volt összes

géprészeket

átvettem és azt a legolcsóbb árak mellett elárulom.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását és támogatását kérve, vagyok

tisztelettel

Theodorovits Zlatoje,

vaskereskedő,

az „Arany ekéhez” Zomborban.

875. sz. 1895.

Árverési hirdetmény.

Kulpin község alulírott elöljárósága részéről ezennel közbirre tétetik, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező vadászati jog az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a alapján 1895. évi szeptember hó 29-től 1901. évi december hó 31-ig bezárólag 6 egymástán következő évre **folyó évi július hó 21-ik napján d. u. 3 órakor** tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adni.

Kikiáltási ár egy évre 20 frt o. é. Az árverési feltételek a községjegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kulpinban, 1895. évi június hó 23-án.

Mirkovics Lyubó, **Valentik János,**
jegyző. 3-3 bír.

Házeladás.

Zomborban, Szelence külváros, Géza-utca 279-ik szám alatti ház, 507 □ öl beltelekkel, mely áll két utcai s egy udvari külön lakásból, s hozzátartozó fafészer, pince, istálló és disznóólból; ugyancsak Géza- és Gólya-utcában lévő 280. számú sarokház, 190 □ öl beltelekkel, mely áll 4 szoba, előszoba, konyha, éléskamra, pince és egy külön udvari lakásból, mely lakás bolt- vagy keresmahelyiségnek igen alkalmas — tehermentes — szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

3-3

Bán Géza.

Haszonbéri hirdetés.

O-Kanizsa község a tulajdonát képező tiszai hajóhid és komp vámjövendelmét busz évi időre, a vámügyek fentartásának kötelezettségével, haszonbérbe kívánja adni; miért is **folyó évi augusztus hó 4-ik napján délután 4 és fél órakor** a községbáznál zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Miről haszonbérleti szándékozók oly megjegyzéssel értesítettek, hogy a haszonbér feltételei a szokásos hivatalos órákban Tóth Kálmán községi iktatónál betekintheők.

O-Kanizsán, 1895. évi július hó 1-én.

Mihályi Sándor, **Körmöczy László,**
községi I-ső jegyző. 4-1 községi I-ső bír.

2994. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Apatin községében leküszönés folytán üresedésbe jött gyalogrendőrvetetői és egy újonnan rendszeresített rendőri állásra ezennel pályázat iratik ki.

A rendőrvetetői állással évi 500 frt, a gyalogrendőri állással évi 300 frt fizetés van egybekötve.

Rendőrvetető és rendőrül csak az választható meg, aki:

- magyar honpolgár,
- védkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte,
- feddhetlen erkölcsi és teljesen rovatlan előéletű,
- teljesen egészséges,
- írni, olvasni tud és a községben divó nyelvet birja,
- örvezetői állásra ezeken kívül megkívántatik a magyar nyelvnek szó és írásban való oly tökéletes birása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végze.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

- az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek s kiszolgált állami csendőröknek,
- a hadsereg s honvédségnél kiszolgált egyéneknek,
- kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek,
- végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó és írásban való birása, valamint a nótátlenség.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknek hallás és látásnak teljes birása is kitéjnek.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulírt elöljárósághoz **folyó évi július hó 13-ig** benyújtandók.

A rubázatot és esetleg szolgálati lovat a rendőrök sajátjukból tartoznak fedezni, a többi feltételek a hivatalos szabályrendeletből megtudhatók bármikor.

Apatinban, 1895. évi június hó 25-én.

Jellmann, **Ifj. Mayer János,**
jegyző. bír.

Két jó házból való fiataloncul azonnal felvétetik **Gergurov Dániel** vaskereskedésében Zomborban.

Kiadó lakás.

Orgona-utca 656. szám alatt, Valter Nándor főkapitány ur átellenében lévő lakház, mely áll 4 szoba, 2 konyha, pince, éléskamra, istálló- és széles folyosóból, **folyó évi szeptember hó 1-étől** kiadó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Butkovits József,

vendéglős.

4-3

10703. sz.

tkvi 1895.

Hirdetmény.

Doroszló község telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., 1889. XXXVIII. és 1891. XVI. t. c. cikke értelmében elkészítették és a nyilvánosságnak átadatták, — ez azzal a felhívással tétetik közbe, hogy:

- mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseket is, — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleési keresetüket; azok pedig, kik valamely teherterheléssel átvitelének az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket **hat hónap alatt, vagyis az 1895. évi december hó 27-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbított záros határidő eltelte után indított kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;
- hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánának, írásbeli ellentmondásukat **hat hónap alatt, vagyis 1895. évi december hó 27-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbított záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;
- hogy mindazok, kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz **hat hónap alatt, vagyis az 1895. évi december hó 27-ik napjáig bezárólag** nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbított záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személy jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

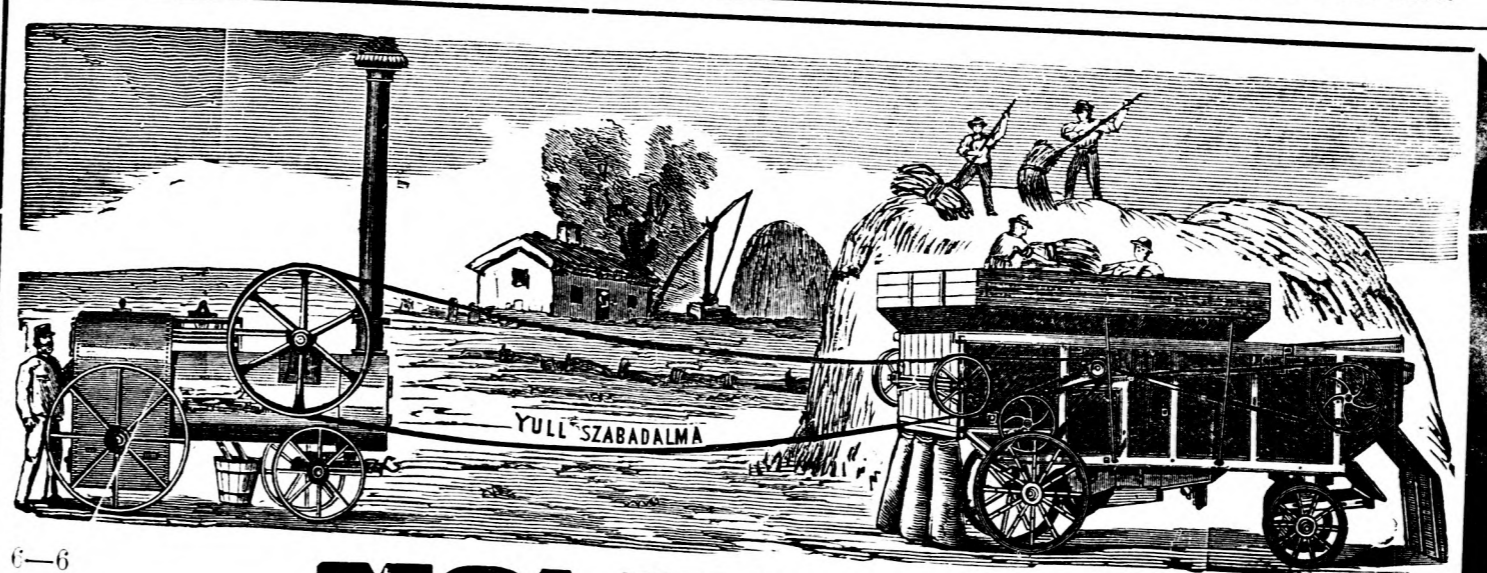
Együttal figyelemzetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Zomborban, 1895. évi június hó 19-én, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

3-3

Radány Péter,

kir. tsvzéki bír.

MOLITOR A.

Gépgyára, javítóműhelye, ércöntője és technikai árucikkek kereskedése

ZOMBORBAN, apatini-utca, 6. sz. Saját házában.

ALAPÍTOTT 1883-İK ÉVBEN.

Vállalkozik mindennemű gőzkazán és gépjavitásokra, ércöntő, vas- és ércesztergályos munkákra. Továbbá ajánl gépszükségleti cikkeket, a legkiválóbb valódi borgepszijákat, kautsuk-csöveket, gummi árukat, sűrűsítő anyagokat, acéldobalkatrészeket, csavarokat és különféle szerszámokat.

Tengeri morzsolók, pelyva, répvágók mindig raktáron.

Varrógépraktár. Bámulatos olcsó árak, 25 frrtől kezdve. 5 évi biztos jótállás mellett.

Varrógépek javítása. Mindennemű varrógéprészek raktára.

Pontos és megbízható kiszolgálás. Legjutányosabb árak.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.